

DZĪVE

24/7 SABIEDRĪBĀ

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

1Moz 2:1–3, Jer 45:1–5, 2Moz 20:11, 2Sam 7:12, Mk 6:30–32, 1Moz 4:1–17.

ATMIŅAS PANTS:

“Mana dvēse ilgojas un tvīkst pēc Tā Kunga pagalmiem, mana sirds un mana miesa skaļi gaviļē preti dzīvajam Dievam.” (Ps 84:3)

Tik, tak, tik, tak, tik, tak. Pulkstenis tikšķēja bez apstājas un bez žēlastības. Bija palikušas tikai divas stundas līdz sabata sākumam. Marija nopūtās, pārlaižot acis pār mazo dzīvoklīti. Bērnu rotaļlietas vēl joprojām mētājās dzīvojamajā istabā, virtuve bija nesakopta. Jaunākā meita Sāra gulēja gultā ar drudzi, un rīt viņa bija piekritusi kalpot draudzē kā sagaidītāja, kas nozīmēja, ka viņai jānodas prom no mājām 30 minūtes pirms ierastā laika. “Kā es gribētu rīt atrast kādu mierīgu brīdi,” viņa sirds ilgās iedomājās.

Tajā laikā Marijas vīrs Džošs pilsētas otrā galā stāvēja rindā, lai samaksātu par ģimenes iknedēļas pārtiku. Satiksme atkal bija murgs. Rinda bija gara. Likās, ka visi bija nolēmuši iepirkties tieši tagad. “Man ir vajadzīga atpūta, es nevaru vairs to izturēt,” Džošs iekšēji žēlojās. “Dzīvei vajadzētu būt kaut kam vairāk.”

Mūsu dzīves pārvalda steigas stundas, darba laiks, ārstu vizītes, virtuālās sarunas, iepirkšanās un skolas mācības. Vai mēs izmantojam sabiedrisko transportu vai mazu skūterīti, vai arī sēžam pie busiņa stūres, lai izvadātu ģimenes locekļus, pastāvīgā nodarbinātība ar šīs pasaules lietām draud noslīcināt to, kas patiešām ir svarīgs.

Kā mēs atrodam mieru drūzmas un burzmas vidū?

Iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 3. jūlijā.

Izsmelti un noguruši

Izlasi 1Moz 2:1–3. Kāpēc Dievs radīja atpūtas dienu, pirms vispār kāds bija noguris?

Pat pirms cilvēce izvēlējās spriedzes pilnu dzīvi, Dievs nolika ceļa zīmi, dzīvu veidu, kā aktivizēt mūsu atmiņu. Šī diena būs laiks, lai apstātos un brīvi baudītu dzīvi; diena, kad būt, nevis darīt, diena, kad īpaši svinēt dzīves, dabas, zāles, gaisa, ūdens, cilvēku un – pāri visam – visu labumu Radītāja dāvanu.

Tas nebija vienreizējs uzaicinājums, kas izbeidzās līdz ar izraidīšanu no Ēdenes. Dievs gribēja pārlicināties, ka uzaicinājums izturēs laika pārbaudi, un tā Viņš jau no paša sākuma ieauda sabata atpūtu laika audumā. Aicinājums uz mierpilnu radības svinēšanu katru septīto dienu pastāvēs vienmēr.

Kāds varbūt domā, ka ar visām laikietilpīgo darbu atvieglojošajām ierīcēm mums vajadzētu justies mazāk fiziski nogurušiem nekā cilvēkiem pirms divsimt gadiem. Bet patiesībā šķiet, ka atpūtas ir par maz arī mūsdienās. Pat tie brīži, kad nestrādājam, tiek pavadīti emocionāli izsmeļošās aktivitātēs. Vienmēr liekas, ka mēs esam kaut kur aizmurgurē, jo, lai arī cik daudz mums izdotos paveikt, arvien būs ko darīt.

Pētījumi arī parāda, ka mēs mazāk guļam un daudzi cilvēki ir lielā kofeīna atkarībā, lai turpinātu darboties. Lai gan mums ir ātrāki mobilie telefoni, ātrāki interneta savienojumi, šķiet, ka mums vēl joprojām nav pietiekami laika.

Ko šie panti māca par to, kāpēc atpūsties ir svarīgi? Mk 6:31, Ps 4:8, 2Moz 23:12, 5Moz 5:14 un Mt 11:28.

Dievs, kas mūs ir radījis, zināja, ka mums vajadzēs fizisku atpūtu. Viņš iebūvēja ciklus laikā – nakti un sabatu, lai sniegtu mums fiziskas atpūtas iespēju. Jēzus kā mūsu dzīves Kunga atzīšana ietver nopietnu atbildības uzņemšanos, lai atvēlētu laiku atpūtai. Galu galā sabata bauslis nav tikai ierosinājums. Tas ir bauslis!

Kā ir ar tavu saspringto dzīvi? Ko tu vari darīt, lai gan fiziski, gan garīgi labāk piedzīvotu atpūtu, ko Dievs vēlas mums sniegt?

Iztukšoti

Miega trūkums un spēku izsīkums fiziskas pārslodzes dēļ ir reāla problēma. Vissatraucošākais tomēr ir tas, ka mēs “emocionāli iztukšojamies”. Kad miega trūkungam tiek pievienots emocionāls pārbaudījums, mēs varam zaudēt drosmi.

Šķiet, ka Jeremijas rakstvedis Baruhs pēdējo vētraiņo Jeruzālemes gadu laikā pirms haosa, ciešanām un posta, kas sekoja pilsētas iznīcināšanai, iebrūkot babiloniešiem, bieži jutās līdzīgi.

Izlasi Jer 45:1–5. Uzraksti Baruha emocionālās veselības diagnozi. _____

Vai vari iedomāties, kāda būtu sajūta, ja Dievs sūtītu tev personīgi adresētu vēsti? Baruhs saņēma vēsti tieši no Dieva troņa istabas (Jer 45:2). Mums ir pateikts, ka tas notika “Jūdas ķēniņa Jojakīma ceturtajā valdīšanas gadā” ap 605. vai 604. gadu p. m. ē. Jer 45:3 ir labs kopsavilkums tam, kā cilvēki jutās, kad viņi bija iztukšojušies.

No visa tā, ko mēs zinām no Bībeles par šo laika periodu, ir skaidrs, ka Baruha sūdzības nebija virspusējas vaimanas. Viņam bija labs iemesls, lai justos zaudējis drosmi un emocionāli iztukšots. Notika daudz sliktu lietu, un bija sagaidāmas vēl citas.

Kā Dievs reaģēja uz Baruha sāpēm? Izlasi Jer 45:4, 5. _____

Dieva reakcija uz Baruha īstajām sāpēm atgādina mums par faktu, ka Dieva izmisumam un sāpēm vajadzētu būt daudz lielākām. Viņš bija uzbūvējis Jeruzālemi; Viņš gatavojās to nolīdzināt; Viņš bija iestādījis Israēlu kā vīnadārzu (Jes 5:1–7); Viņš gatavojās to izraut ar saknēm un aizvest gūstā. Ne jau to Kungs bija gribējis Savai tautai, bet tam bija jānāk, jo tauta pret Viņu bija sacēlusies.

Taču Baruha tuneļa galā bija gaisma. Dievs gribēja pasargāt Baruha dzīvību, par spīti gūstam, iznīcībai un zaudējumam.

Izlasi vēlreiz Dieva vārdus Baruham. Kādu vispārīgu vēsti mēs varam no tiem paņemt sev? Tas ir, ko tas mums stāsta par to, ka Dievs ir mums blakus, lai arī kāda ir mūsu situācija? _____

Atpūtas definīcija Vecajā Derībā

Ir skaidrs, ka mums visiem ir vajadzīga atpūta, tieši tāpēc šī tēma atrodama viscaur Bībelē. Lai gan Dievs mūs radīja aktīvai dzīvei, atpūtai ir jābūt tai, kas šo aktivitāti aptur.

Piemēram, Vecajā Derībā ir vairāki jēdzieni, kas apzīmē atpūtu. Dieva atpūtas apraksts 1Moz 2:2, 3 par septītās dienas radīšanu izmanto ebreju valodas vārdu “shabbat” (“lai pārtrauktu darbu, atpūstos un paņemtu brīvdienu”), kas ir lietvārda “sabats” darbības vārda forma. Tas pats vārds izmantots 2Moz 5:5, lai izteiktu cēloni, un tas ir iztulkots kā “atturēt no darba”.

Atsauce uz Dieva atpūtas aktivitāti septītās dienas sabbatā ceturtajā bauslī izteikta ar darbības vārda formu “nuakh” (2Moz 20:11, 5Moz 5:14). Darbības vārds tulkots kā “snaust” (Īj 3:13) vai, vēl tēlaināk, “apstājās uz vietas”, runājot par derības šķirstu 4Moz 10:36. 2ķēn 2:15 atzīmē, ka Elijas gars “dus” uz Elīšas.

Cita svarīga darbības vārda forma ir “shagat” (“būt atpūtā, dot atvieglojumu, būt klusam”). Tas izmantots Joz 11:23, kur tas apraksta zemes atpūtu no kara pēc Jozuas sākotnējiem iekarojumiem. Šis jēdziens bieži parādās Jozuas un Soģu grāmatās, lai norādītu uz “mieru”.

Darbības vārds “raga” arī ir izmantots, lai norādītu uz mieru. Brīdinājumos pret nepaklausību 5Moz grāmatā Dievs saka Israēlam, ka viņi neatradīs mieru gūstā (5Moz 28:65). Tas pats darbības vārds arī atklāts nosacījuma formā Jer 50:34, aprakstot Kunga spēju nodrošināt mieru.

Izlasi 5Moz 31:16 un 2Sam 7:12. Par kādu dusēšanu šeit ir runa? _____

Abi panti izmanto idiomātiskus izteicienus ar darbības vārdu “shakab”, kas burtiski nozīmē “apgulties, gulēt”. Dieva derībā ar Dāvidu Dievs apsola nākamajam Israēla ķēniņam: “Kad tavs laiks būs piepildījies un tu dusēsi līdz ar saviem tēviem, tad Es uzcelšu tavu dzimumu pēc tevis.” (2Sam 7:12)

Šis garais (un nepilnīgais) saraksts ar dažādiem ebreju vārdiem, kas apzīmē “atpūtu”, nav saistīts ar vienu vai diviem īpašiem vārdiem. Mēs atpūšamies individuāli un kolektīvi. Atpūta mūs ietekmē fiziski, sociāli un emocionāli, un tā neattiecas tikai uz sabbatu.

Nāve noteikti ir ienaidnieks un kādu dienu tiks iznīcināta. Lai arī cik ļoti mums pietrūkst aizgājēju, kāpēc ir mierinoši zināt, ka vismaz tagad viņi atpūšas? _____

Atpūta Jaunajā Derībā

Vārda “atpūta” darbības vārda forma, kas bieži atrodama Jaunajā Derībā, ir “anapauo” (“atpūsties, relaksēties, atjaunoties”). Tas izmantots vienā no Jēzus slavenākajiem citātiem par mieru Mt 11:28: “Nāciet šurp pie Manis visi, kas esat bēdīgi un grūtsirdīgi, Es jums došu atpūtu.” (NKJV) To var attiecināt uz fizisku atpūtu (Mt 26:45). Vēstules korintiešiem noslēgumā Pāvils izsaka savu prieku par draugu ierašanos, kas atspirdzināja viņa garu (1kor 16:18).

Vēl viens darbības vārds, kas norāda uz atpūtu, ir “hēsychazo”. Tas apraksta mācekļu sabata atpūtu, Jēzum dusot kapā (Lk 23:56). Bet tas ir arī izmantots, lai aprakstītu klusas dzīves dzīvošanu (1Tes 4:11) un var norādīt, ka kādam nav iebildumu un līdz ar to viņš klusē (Apd 11:18).

Ebr 4:4, kur aprakstīta Dieva radības atpūta septītajā dienā, izmantots grieķu valodas darbības vārds “katapauo” (“panākt pārtraukumu, atnest mieru, atpūsties”), atbalsojot Vecās Derības tulkojumu grieķu valodā – Septuagintu. Interesanti, ka šis darbības vārds visvairāk Jaunajā Derībā parādās Ebr 4. nodaļā.

Izlasī Mk 6:30–32. Kāpēc Jēzus teica Saviem mācekļiem, lai viņi nāktu malā un atpūstos, kaut arī viņiem tobrīd bija tik daudz misijas iespēju? Domājot par šo jautājumu, izlasiet plašāku kontekstu Mk 6. nodaļā. _____

“Nāciet vieni paši savrup .. un atpūtiesiet maķenīt” (Mk 6:31) nav formulēts kā aicinājums. Tas izteikts pavēles formā, kā rīkojums. Jēzus ir noraižējies par Saviem mācekļiem un viņu fizisko un emocionālo labklājību. Viņi bija tikko atgriezušies no grūta misijas ceļojuma, kura laikā Jēzus bija viņus izsūtījis pa diviem (Mk 6:7). Mk 6:30 apraksta viņu sajūsmas pilno atgriešanos. Viņu sirdis droši vien bija pilnas. Viņi gribēja līdzdalīt Jēzum savas uzvaras un neveiksmes. Tomēr Jēzus apstādina viņus, vispirms aicinot viņus atpūsties. Marks iekļauj paskaidrojumu: “Jo daudz bija, kas nāca un gāja, un tiem nebija vaļas ne ēst.” (Mk 6:31) Būt pārslogotiem un pārāk aizņemtiem Dieva darbā ir patiesi izaicinājums arī mācekļiem. Jēzus atgādina mums, ka ir jāsargā veselība un emocionālā labklājība, regulāri ieklānojot atpūtas brīžus.

Kā jūs varat palīdzēt savam mācītājam, draudzes vecākajam vai jebkuram citam, kas varētu būt izdedzis, darot Kunga darbu? Ko tu varētu darīt, lai viņu uzmundrinātu un palīdzētu šim cilvēkam atrast mieru? _____

Tekulis un bēgulis

Izlasi 1Moz 4:1–12. Kas padarīja Kainu par “tekuli un bēguli” virs zemes (1Moz 4:12)?

Bībeles pants tieši nepasaka, kāpēc Dievs pieņēma Ābelu un viņa upuri, bet nepieņēma Kainu un viņa upuri (1Moz 4:4, 5). Bet mēs zinām, kāpēc. “Kains Dieva priekšā nāca kurnēdams un savā sirdī neticēdams apsolītajam Upurim un upuru pieņemšanas vajadzībai. Viņa ziedojums neizteica nekādu grēku nožēlu. Viņš domāja līdzīgi daudziem citiem šodien, ka tā būtu sava nespēka atzīšana, ja tas visos sīkumos ievērotu Dieva norādījumus un savu izglābšanu darītu atkarīgu vienīgi no ticības apsolītā Pestītāja salīdzinošajam darbam. Kains gribēja rīkoties patstāvīgi. Viņš pie Dieva gribēja nākt ar savu paša nopelni.” (Elena Vaita “Sentēvi un pravieši”, 72. lpp.)

Kad Dievs pateica, ka Kains būs “tekulis un bēgulis” virs zemes, tas nenozīmēja, ka viņš par tādu tika pataisīts. Drīzāk tās bija viņa grēcīgās rīcības un nepaklausības sekas. Nespēdams atrast mieru Dievā, Kains atklāja, ka viņš nevar to atrast nevienā citā veidā, vismaz ne patiesu mieru.

Ebreju valodas vārdu, kas tulkots kā “uzlūkoja” (1Moz 4:4), varēja tulkot arī kā “skatījās cieši, rūpīgi pārdomāja”. Dieva rūpīgā un ciešā skatiena fokuss nav tik daudz upuris, cik upurētāja attieksme. Tas, ka Dievs atmata Kaina augļu upuri, nav kaprīza Dieva patvaļīga rīcība. Drīzāk tā apraksta rūpīgu pārdomu un upura pienesēja rakstura, attieksmes un motivācijas izsvēršanas procesu. Tas ir labs izmeklēšanas tiesas piemērs.

Izlasi 1Moz 4:13–17 un apraksti Kaina reakciju uz Dieva spriedumu. _____

Kad mēs mēģinām aizbēgt no Dieva klātbūtnes, mēs kļūstam nemierīgi. Ilgas pēc dievišķās žēlastības mēs mēģinām aizpildīt ar lietām, cilvēku attiecībām vai pārlietu aizņemtu dzīvesveidu. Kains sāka veidot dinastiju un pilsētu. Abi ir izcili sasniegumi un runā par apņēmību un enerģiju, bet, ja tā ir bezdievīga dinastija un dumpīga pilsēta, pūles nav tā vērtas.

Pat ja mēs beigās ciešam savu grēku sekas (kā jau tas vienmēr notiek), kā mēs varam mācīties pieņemt piedošanu par šiem grēkiem, kas mums pieejama, pateicoties krustam?

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

“Pēc rakstu mācītāju domām, reliģijas būtība slēpās pastāvīgā trauksmainā darbībā. Lai parādītu savu lielo dievbijību, viņiem bija nepieciešama kāda ārēji redzama darbošanās. Tādā veidā viņi atšķīra savas dvēseles no Dieva un cēla savu pašpaļāvību. Tās pašas briesmas draud arī šodien. Kad pieaug aktivitāte un cilvēki gūst sekmes kādā Dieva uzticētā darbā, draud briesmas paļauties uz cilvēku plāniem un metodēm. Rodas tieksme mazāk lūgt un mazāk ticēt. Mums, tāpat kā mācekļiem, draud briesmas pazaudēt no redzesloka apziņu, ka esam atkarīgi no Dieva, un mēģināt iegūt pestīšanu ar saviem darbiem. Bet mums pastāvīgi jāraugās uz Jēzu, saprotot, ka tas ir Viņa spēks, kas dara darbu. Nopietni pūloties glābt pazudušos, mums jāatrod laiks pārdomām, lūgšanām un Dieva Vārda pētišanai. Vienīgi ar daudzām lūgšanām darīts un Kristus nopelna svētīts darbs dos vēlamus rezultātus.” (Elena Vaita “Laikmetu ilgas”, 362. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Pastāvīgais spiediens būt lietas kursā, būt pieejamam (fiziski vai virtuāli) visu laiku un cenšanās dzīvot saskaņā ar ideāliem, kas nav ne reālistiski, ne Dieva doti, var padarīt cilvēku emocionāli, fiziski un garīgi slimu. Kā tava draudze var kļūt par atvērtu vietu izsmeltiem, nogurušiem cilvēkiem, kas ilgojas pēc miera?

2. Vai ir iespējams būt pārāk aizņemtiem, arī darot Dieva darbu? Padomājiet par Jēzus un Viņa mācekļu stāstu Mk 6:30–32 un pārrunājiet Bībeles izpētes grupā, kā to attiecināt uz mūsu laiku.

3. 1899. gadā tika pārspēts ātruma rekords. Kāds ar automašīnu bija sasniedzis 63 km/h un izdzīvojis, lai par to pastāstītu! Mūsdienās, protams, mašīnas brauc daudz ātrāk. Un mūsu mobilo telefonu procesori ir daudz ātrāki nekā visātrākie lielle datoru iepriekšējā paaudzē. Arī gaisa ceļojumi ir ātrāki nekā pagātnē, un tie kļūst arvien ātrāki. Gandrīz viss mūsdienās tiek darīts ātrāk nekā kādreiz, un tomēr mēs joprojām jūtamies steigā un bez pietiekamas atpūtas. Ko tam vajadzētu liecināt par cilvēka dabu, un kāpēc Dievs uzskatīja atpūtu par tik svarīgu, ka to iekļāva pat Savā bauslī?

4. Pakavējies vairāk pie domas, ka sabata atpūta tika iecelta jau Ēdenē pirms grēkā krišanas. Ko šai teoloģiski interesantajai patiesībai vajadzētu mums stāstīt par to, ka atpūta bija vajadzīga pat bezgrēcīgā, pilnīgā pasaulē?